

ΚΑΠ 2023-2027

ΠΡΟΓΕΥΣΗ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ ΣΕ ΕΝΑ ΑΒΕΒΑΙΟ ΤΟΠΙΟ

Αν και βρισκόμαστε στην εκπνοή της προθεσμίας για την κατάθεση του εθνικού στρατηγικού σχεδίου της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ), είναι πολλοί οι άγνωστοι Χ που δεν μας επιτρέπουν να γνωρίζουμε ποια μορφή θα λάβει η εφαρμογή αυτής της κορυφαίας σημασίας πολιτικής για τη χώρα μας από το 2023 και έπειτα.

Αφενός είναι λιγοστές οι πληροφορίες που έχουν δημοσιοποιηθεί σχετικά με τις εθνικές επιλογές που περιλαμβάνει το στρατηγικό σχέδιο. Αφετέρου, με βάση την προβλεπόμενη διαδικασία, οι επιλογές των κρατών μελών θα τεθούν υπό την αυστηρή κρίση των υπηρεσιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η πολύμηννη διαδικασία έγκρισης των στρατηγικών σχεδίων αναμένεται να είναι επίπονη, δεδομένων των προθέσεων της Επιτροπής να θέσει «βέτο» σε επιλογές που δεν τεκμηριώνονται στη βάση διαπιστωμένων αναγκών και δεν ανταποκρίνονται στις υψηλές περιβαλλοντικές φιλοδοξίες της Πράσινης Συμφωνίας.

Στο αβέβαιο αυτό τοπίο, θα ήταν ίσως πιο φρόνιμο να σταθούμε σε ορισμένα αδιαμφισβήτητα δεδομένα, τα οποία προκύπτουν από το ευρωπαϊκό χρηματοδοτικό και κανονιστικό πλαίσιο και μας επιτρέπουν να έχουμε μία «πρόγευση» του μέλλοντος.

Καταρχάς, όσον αφορά τη χρηματοδότηση και σε σύγκριση με την προηγούμενη προγραμματική περίοδο (2014-2020), ο 1ος πυλώνας της ΚΑΠ στον προϋπολογισμό του Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) 2021-2027 για την Ελλάδα, παρουσιάζει αρνητική μεταβολή (-2,3%), παρά την άνοδο που σημειώνεται στα μέτρα αγοράς (+1,6%).

Οι πόροι στον 2ο πυλώνα ενισχύονται σημαντικά (+4,6%) χάρη στη συμβολή του Ταμείου Ανάκαμψης και η συνολική χρηματοδότηση της ΚΑΠ σημειώνει μικρή αρνητική μεταβολή σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο (-0,9%). Θα πρέπει, ωστόσο, να σημειωθεί ότι οι πόροι για τη χορήγηση βασικής ενίσχυσης στους παραγωγούς μειώνονται σημαντικά.

Στη νέα ΚΑΠ η Βασική Εισοδηματική Στήριξη μπορεί να αντιπροσωπεύει κατ' ανώτατο όριο το 62% των άμεσων ενισχύσεων του 1ου πυλώνα, δεδομένων των υποχρεωτικών καθεστώτων που εισάγονται (25% οικολογικά προγράμματα, 10% αναδιανεμητική ενίσχυση και 3% ενίσχυση νέων αγροτών). Εάν όμως συνυπολογιστούν τα προαιρετικά καθεστώτα

της Έλλης Τσιφόρου
Γενικής Διευθύντριας της ΓΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

Σε αυτή την αλλαγή παραδείγματος που βρίσκεται προ των πυλών, ο εγκάρσιος στόχος της γνώσης, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης αναδεικνύεται ως καταλυτικός για την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα της ελληνικής γεωργίας.

και ειδικότερα η συνδεδεμένη ενίσχυση που μπορεί να κυμανθεί κατ' ανώτατο όριο μεταξύ 13%-15%, αλλά και η μεταφορά 10% των πόρων από τον 1ο στον 2ο Πυλώνα, με βάση τις ανακοινώσεις του ΥΠΑΑΤ, τότε το ποσοστό των άμεσων ενισχύσεων που θα καταλαμβάνει η βασική ενίσχυση ανέρχεται στο 39% (ή 37% αν αξιοποιηθεί το 15% για τη συνδεδεμένη), ενώ στην υφιστάμενη ΚΑΠ το αντίστοιχο ποσοστό ανέρχεται σε 60% περίπου.

Ένα ακόμα αδιαμφισβήτητο δεδομένο είναι ότι έχουν τοποθετηθεί πολύ χαμηλά στην εθνική ατζέντα, ή έχουν αγνοηθεί εντελώς, ρηξικέλευθες προτάσεις της νέας ΚΑΠ όπως η δυνατότητα αξιοποίησης ποσοστού 3% των πόρων του 1ου πυλώνα για τη στήριξη των συλλογικών σχημάτων ώστε να «τρέξουν» επιχειρησιακά προγράμματα σε άλλους τομείς πλην των οπωροκηπευτικών.

Ακόμα όμως και αν υποθέσουμε ότι είχαμε σήμερα ένα συμπαγές και εγκεκριμένο στρατηγικό σχέδιο η αβεβαιότητα θα παρέμενε, καθώς η ΚΑΠ θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί πλήρως με την περιβαλλοντική και κλιματική νομοθεσία της ΕΕ, με τα στρατηγικά σχέδια να επικαιροποιούνται αναλόγως.

Ήδη 27 νομοθετικές και μη κοινοτικές πρωτοβουλίες εντάσσονται στο πλαίσιο της εφαρμογής της Στρατηγικής από το Αγρόκτημα στο Πιάτο, 39 στη Στρατηγική για τη Βιοποικιλότητα και 9 στο πακέτο Fit for 55 για τη μείωση των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου στην ΕΕ κατά 55% ως το 2030.

Στο αβέβαιο αυτό τοπίο, οι εθνικές επιλογές αποκτούν βαρύνουσα σημασία, όχι μόνο γιατί στο νέο μοντέλο υλοποίησης της ΚΑΠ οι αποκλίσεις από τους στόχους συνδέονται με μείωση ή και αναστολή των πληρωμών, αλλά κυρίως γιατί η ανθεκτικότητα και ανταγωνιστικότητα του αγροτικού τομέα θα εξαρτάται ολόενα και περισσότερο από την εφαρμογή αναπτυξιακών πολιτικών, καθιστώντας καταστροφική την «επιδοματική» αντιμετώπιση μέτρων που δεν συνεισφέρουν σε προστιθέμενη αξία και εφαρμόζονται απλά και μόνο με τη λογική των «απορροφήσεων».

Σε αυτή την αλλαγή παραδείγματος που βρίσκεται προ των πυλών, ο εγκάρσιος στόχος της γνώσης, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης αναδεικνύεται ως καταλυτικός για την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα της ελληνικής γεωργίας.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΑΠ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 2021-27/2014-20 (εκατ. ευρώ, τρέχουσες τιμές)

	2021-27	2014-20	Μεταβολή (%)
ΠΔΠ - Άμεσες ενισχύσεις	14.530,5	14.897,0	-2,5
ΠΔΠ - Μέτρα αγοράς	440,0	433,0	1,6
Σύνολο 1ου Πυλώνα	14.970,5	15.330,0	-2,3
ΠΔΠ - 2ος Πυλώνας	4.021,9	4.195,9	-4,1
Ταμείο Ανάκαμψης - 2ος Πυλώνας	365,3		
Σύνολο 2ου Πυλώνα	4.387,2	4.195,9	4,6
Χρηματοδότηση ΚΑΠ	19.357,7	19.525,9	-0,9

Πηγή: European Commission: EUs long term budget and Next Generation EU, CAP pre-allocations 2014-2020

Το περιεχόμενο της παρούσας δημοσίευσης αποτελεί τις απόψεις των συγγραφέων και δεν εκφράζει την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει καμία ευθύνη για τη χρήση των πληροφοριών που παρέχει.

Χρηματοδότηση από το πρόγραμμα IMCAP της Ευρωπαϊκής Ένωσης

